

2020-10-01

Diarienummer
218-5201-20

Regeringskansliet
c/o Näringsdepartementet
103 33 Stockholm
n.remissvar@regeringen.se

Yttrande över Naturvårdsverkets förslag på jakttider

Er beteckning: N2020/01735/FJR

Länsstyrelsen i Hallands län har lämnats möjlighet att lämna yttrande till denna remiss. Nedan följer Länsstyrelsens allmänna synpunkter samt ett urval av detaljerade kommentarer.

Allmänna och sammanfattade synpunkter på naturvårdsverkets förslag

Länsstyrelsen välkomnar att Naturvårdsverket i flera avseenden har tagit till sig Länsstyrelsens synpunkter i de båda remissomgångarna för paket 1 och paket 2. Likväl kvarstår det ett antal synpunkter som Länsstyrelsen önskar framföra.

- Det är viktigt att det finns en bred acceptans i samhället för jakt. För att detta ska vara möjligt, måste det finnas ett förtroende för att lagar, förordningar och myndigheter reglerar jakten så att den bedrivs på ett etiskt och moraliskt sätt, med stor hänsyn till djurens välfärd. Länsstyrelsen menar att flera av de föreslagna förändringarna av jakttider är till det sämre sett ur detta perspektiv.
- Naturvårdsverket har uppmärksammats på en medlemsstats skyldighet att rapportera utfall av jakt till EU-kommissionen i HABIDES. Problem uppstår då rapporteringsskyldiga arter hamnar under Bilaga 4, skydds jakt på enskilda initiativ. Länsstyrelsen anser att en nationell lösning i enlighet med styrande EU-direktiv bör presenteras innan rapporteringsskyldiga arter förs in under Bilaga 4.
- I Naturvårdsverkets Strategi för svensk viltförvaltning finns även uppdraget att regionalisera viltförvaltningen och syftet har varit att beslut ska fattas så nära de människor som berörs som möjligt. Jakttider ska även styras av förutsättningar i arternas biologi samt dess bestånd inom biogeografisk region. I Naturvårdsverkets förslag till förenkling av jakttider finns en strävan efter nationell likriktning som helt saknar grund. Likaså har bevarandestatus inom biogeografisk region inte används för alla arter.
- Länsstyrelsen är den myndighet som lämpligast kan väga olika intressen och besluta om jaktfria helger inom friluftsområden. Denna rätt ska därför kvarstå. Friluftsområden

2020-10-01

218-5201-20

utgör endast en liten areal i landskapet men har fått en allt större betydelse för folkhälsan, detta har tydligt visat sig under rådande pandemi.

- Svensk viltförvaltning står idag inför ökade problem med viltskador och viltolyckor. Sammantaget medför dessa skador höga kostnader för både samhället och enskilda. Myndigheterna borde därför fokusera på att finna lösningar som minskar dessa problem. Då ökningen av mängden viltskador tydligt kan kopplas till ett ökat bestånd av en viltart kan en del av lösningen vara att se över jakttiderna för de skadegörande arterna och att onödiga hinder som försvårar denna jakt undanröjs. För att öka jaktrycket på de skadegörande arterna behöver jägarna ägna mer tid åt denna jakt. Det kan mot denna bakgrund upplevas motsägelsefullt att Naturvårdsverket även föreslår utökade jakttider efter en rad arter vars numerär inte utgör några problem för varken samhället eller naturmiljön. Risken med detta förslag är att den enskilda jägaren, som endast kan ägna en begränsad tid åt sin fritidssysselsättning, ägnar en större del av tiden åt jakt som inte utgör samma samhällsnytta. Länsstyrelsen som har till uppgift att väga enskilda och allmänna intressen anser därför att de allmännas intressena inte tas tillvara och att Naturvårdsverkets förslag på jakttider inte används som en effektiv metod för att minska de problem som viltet orsakar. Det är viktigt att poängtera att detta är en sammantagen effekt som uppstår då jakttiden föreslås att förlängas för en rad arter och innebär inte nödvändigtvis att föreslagen jakttid för en enskild art är felaktig. Länsstyrelsen föreslår därför att jakttiden vid denna översyn av utökade jakttider omfattar ett färre antal arter och att justering i jakttid endast föreslås i de fall där det anses särskilt angeläget.
- Älg: Länsstyrelsen stödjer förslaget om ett fast datum för start av älgjakt och föreslår att 20 oktober i södra Sverige är ett lämpligt startdatum ur ett jaktetiskt perspektiv.
- Rapphöna: Länsstyrelsen anser att ingen allmän jakttid ska tillåtas på rapphöna eftersom arten klassas som nära hotad (NT).
- Skogshare: Skogsharens bevarande status är endast gynnsam inom den alpina biogeografiska regionen. Länsstyrelsen anser därför att vita skogsharar, som lätt kan urskiljas från fältharar, bör undantas från all jakt i Sverige utom i den alpina biogeografiska regionen.
- Kronhjort: En förutsättning för att uppnå en strukturerad adaptiv förvaltning av kronhjort, i samverkan över stora sammanhängande landarealer, är att vuxna djur även fortsättningsvis endast får jagas inom kronhjortsskötselområden.

Kommentarer

Länsstyrelsen detaljerade kommentarer följer nedan.

7. Allmän jakttid, hare

Länsstyrelsen står fast vid att skogsharen enligt försiktighetsprincipen bör undantas från all jakt i Sverige utom i den alpina regionen. I och med att skogsharens bevarandestatus har rapporterats

2020-10-01

218-5201-20

som ogynnsam för Sveriges andra biogeografiska regioner är allmän jakt inte förenlig med kraven i artikel 14 i art- och habitatdirektivet. Även om jakten inte är orsaken till skogsharens tillbakagång är den troligen en bidragande faktor. Länsstyrelsen är medveten om att det i en jaktsituation kan vara svårt att skilja mellan skogs- och fälthare. Det bör dock vara möjligt att freda vita harar helt då dessa är lätta att urskilja. Om jaktstarten dessutom senareläggs för båda arter, så att fler skogsharar hinner skifta päls före jakten, kan en större andel av skogshararna fredas, vilket skulle gynna populationen.

Länsstyrelsen håller i övrigt med Naturvårdsverket om att åtgärder för att förbättra skogsharens bevarandestatus behöver samordnas och fastställas i en förvaltningsplan för hare. Länsstyrelsen förutsätter att detta arbete påbörjas snarast och att det leder till ytterligare förpliktigande åtgärder än det som föreslagits ovan.

Fältharen parar sig redan i januari och det kan då finnas ungar i februari. Länsstyrelsen anser därför att jakttiden bör sluta den 31 januari.

13. Allmän jakttid, vildsvin

Länsstyrelsen anser att det är bra att jaktuppehållet för vuxna vildsvin tidigareläggs 14 dagar. I södra Sverige är det inte ovanligt att suggorna får sina kulingar i januari.

14. Allmän jakttid, dovhjort

Länsstyrelsen förespråkar adaptiv förvaltning även gällande dovhjort, varför jakt inom skötselområde ses som ett bättre alternativ än dagens allmänna jakt. Länsstyrelsen noterar att den allmänna jakten hittills inte löst problemet med alltför täta stammar och stora skador på flera håll i landet. Ett exempel är Södermanland med lokalt extrema tätheter av dovhjort, där den svåra skadeproblematiken på grödor växer för varje år, trots en omfattande skydds jakt på dovhjortskalvar dygnet runt. Länsstyrelsen befarar att fler län i framtiden kommer att hamna i en liknande situation som Södermanland, om vi inte får lagstadgade ramar för en adaptiv förvaltning av dovhjort. En strukturering av jakten med en liknande modell som för kronhjort skulle innebära en tydligare faktabaserad förvaltning och därmed bättre kontroll över stammen. Länsstyrelsen förespråkar flerartsförvaltning inom framtida ”skötselområden för samtliga arter av hjortvilt”.

Länsstyrelsen anser att det är ett dåligt förslag att möjliggöra allmän jakt på kalv i september. Möjlighet till skydds jakt finns redan. En sådan reglering skulle även riskera att minska acceptansen för jakten av den icke-jagande allmänheten. Naturvårdsverket skrev i sitt preliminära jaktidsförslag att man på sikt kan överväga ett utökat brunstuppehåll för handjuren för att säkerställa marginal för brunstperioden och ytterligare främja hondjursavskjutning. Länsstyrelsen ser anledning till att införa detta redan i samband med denna jaktidsöversyn. Nuvarande uppehåll varar 21 oktober – 15 november. En studie från Västsverige (Kindbladh 2015) indikerar att brunstuppehållet sammanfaller väl med brunsten, men att perioden borde utökas för att freda en större andel av de brunstande djuren. Vid oförändrat antal dagar bör uppehållet flyttas till perioden 17 oktober – 11 november enligt studien. Länsstyrelsen föreslår dock att brunstuppehållet utökas till perioden 15 oktober – 15 november för att täcka in huvuddelen av populationen och skapa ökad tydlighet avseende datumen. På många håll fälls

2020-10-01

218-5201-20

för hög andel handjur eftersom jakten är allmän och oreglerad. En snävare jakttid för handjur skulle motverka en sådan sned könsfördelning.

Länsstyrelsen anser även att jakten under perioden 1–28 (29) februari av etiska skäl endast ska ske som smyg- eller vaktjakt, i likhet med jakten efter kronhjort, rådjur och älg. Länsstyrelsen anser att hjortdjuren bör likabehandlas i detta avseende. Andra jaktsätt såsom drevjakt efter dovhjort under februari månad riskerar inte bara att påverka dovhjorten negativt, utan även andra hjortdjur som behöver hushålla med sina energireserver under senvintern.

15. Allmän och särskild jakttid, kronhjort

Länsstyrelsen anser bestämt att kronhind ska jagas inom kronhjortsskötselområden, och vill påpeka att landets samtliga länsstyrelser är överens i frågan. Länsstyrelserna är regionalt ansvariga för kronhjortsförvaltningen och har lång erfarenhet av dess funktionalitet. Länsstyrelsen anser därför att regeringen bör ta hänsyn till dessa betydelsefulla remissinstansers yttranden i frågan.

Finns det behov av att jaga kronhind så finns det incitament att bilda kronhjortsskötselområden. Endast dessa möjliggör en strukturerad adaptiv förvaltning av kronhjortsstammen i samverkan över stora arealer, som även minskar risken för skador på skog och gröda då kronhjorten är känslig för felaktig avskjutning. Även de inventeringsformer som finns för kronhjort kräver datainsamling över stora sammanhängande arealer. Om jakten på kronhind tillåts på oregistrerad mark, så minskar incitamentet att bilda kronhjortsskötselområden avsevärt. I vårt län har vi minst ett exempel på en tillbakadragen ansökan om att bilda kronhjortsskötselområde. Motiveringen var att man ville avvakta Naturvårdsverkets jaktidsöversyn för att se om det istället blir utökad jakt på kronhjort utanför kronhjortsskötselområde. Tidigare kronhjortsskötselområden löper dessutom stor risk att falla samman när jakten på kronhind är oreglerad utanför dessa områden. Incitamentet för att fortsätta förvaltningen inom kronhjortsskötselområde kommer att minska dramatiskt när det fälls ett fritt antal vuxna hondjur okontrollerat och utan faktabas i nära anslutning till skötselområdet. Resultatet blir att den adaptiva förvaltningen på kronhjort i princip upphör.

Länsstyrelsen anser att Naturvårdsverkets resonemang, om att allmän jakt på hind tillåts utanför kronhjortsskötselområden fram tills kronhjortsskötselområden bildas och utvecklas över hela landet, inte håller. Även områden som är spridningsområden för kronhjort och inte hyser en etablerad stam av kronhjort, kan bilda ett kronhjortsskötselområde och planera för förvaltning av kronhjort, innan det uppstår eventuella skadeproblem. I det korta perspektivet, innan ett kronhjortsskötselområde har hunnit bildas, kan skadedrabbade ansöka om skydds jakt, eller använda sig av den allmänna skyddsjakten på kronkalv som infördes 2018. I Halland har antalet kronhjortsskötselområden ökat snabbt de senaste åren. Om Naturvårdsverkets förslag införs minskar sannolikt antalet nybildningar av kronhjortsskötselområden starkt, av ovan beskrivna anledningar.

Länsstyrelsen anser även att jakttiden för kronhind i augusti och september starkt kan ifrågasättas eftersom kronhjortskalvar inte är självständiga förrän i oktober. Dessutom pågår kronhjortens brunst under denna period, vilket medför uppenbara störningar för djuren under parningssäsongen. Länsstyrelsen anser även att jakt i februari är olämplig då den riskerar att

2020-10-01

218-5201-20

leda till ökade skogsskador, stress och felskjutningar. Mänsklig störning under senvintern har påvisats öka risken för skogsskador av de störningskänsliga kronhjortarna. Eftersom kronhjortar börjar falla hornen under januari ökar även risken för felskjutningar avsevärt vid jakt i februari. Länsstyrelsen föreslår därför att jakttiden begränsas till perioden 1 oktober till och med 31 januari.

16. Allmän jakttid, rådjur

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget eftersom det behövs ett större jakttryck på annat hjortvilt än älg för att förbättra skogsskadesituationen. Länsstyrelsen påminner dock om vikten av en rådjursstam av hög kvalitet. Med två bockjaktpremiärer, varav vårpremiären endast konkurrerar med vildsvinsjakten, kommer sannolikt jakttrycket bli mer snedfördelat bland könen än idag, vilket riskerar en sned könsfördelning i rådjursstammen. Det är jakt efter hondjur som har den avgörande betydelsen för att kunna minska beståndet.

29 Rapphöna

Länsstyrelsen har redan tidigare redogjort för inkonsekvensen med att tillåta en allmän jakttid efter en art som minskat kraftigt och klassas som nära hotad (NT). Naturvårdsverket har i denna redovisning tagit bort jakttiden efter järpe med motsvarande motivering som Länsstyrelsen framfört för rapphöna. Det saknas belegg för att utsläppta odlade rapphöns stärker det naturliga beståndet. Då jakt främst riktas mot äldre fåglar har variation i ungfågelnas överlevnad ingen betydelse. Odlade rapphöns har visat sig ha mycket svårt att överleva fram till reproduktiv ålder. Att viltvårdande åtgärder som endast syftar till att förbättra jakten skulle vara positiv för det naturliga beståndet av rapphöna har inte heller påvisats. Länsstyrelsen vill även hänvisa till de kommentarer som framförts av kommissionen om vårjakt efter ejder på Åland då Finlands regering motiverade jakten med viltvårdande åtgärder. Länsstyrelsen anser mot denna bakgrund att jakt efter rapphöna endast bör tillåtas med ett begränsat uttag på utsläppsplatser för rapphöns.

40 Särskild jakttid, älg

40.11 Byte från måndag till fast datum

Älg: Länsstyrelsen stödjer förslaget om ett fast datum för start av älgjakt och föreslår att 20 oktober är ett lämpligt startdatum ur ett jaktetiskt perspektiv. I före detta Älvsborgs län i nuvarande Västra Götalands län har Göteborgs Universitet bedrivit en omfattande långtidsstudie av älg. Denna studie bör vara representativ för södra Sverige. Delresultat från denna studie visas i fig 1-2. Om syftet är att jakt ska få påbörjas efter brunst måste det klargöras hur stor andel av betäckningarna som ska ske under fredningstid. Det finns även en årlig variation att ta hänsyn till. I tabell 1 redovisas medelvärde av de kor som blivit betäckta ett visst datum.

Tabell 1. *Opublicerat data Kjell Wallin, Göteborgs universitet.* Medelvärde, se även figur 1 och 2, av andel älgkor som blivit betäckta ett visst datum, n=311.

Datum	Andel kor betäckta
15 september	0,01

2020-10-01

218-5201-20

29 september	0,50
4 oktober	0,70
7 oktober	0,80
12 oktober	0,90
22 oktober	0,98

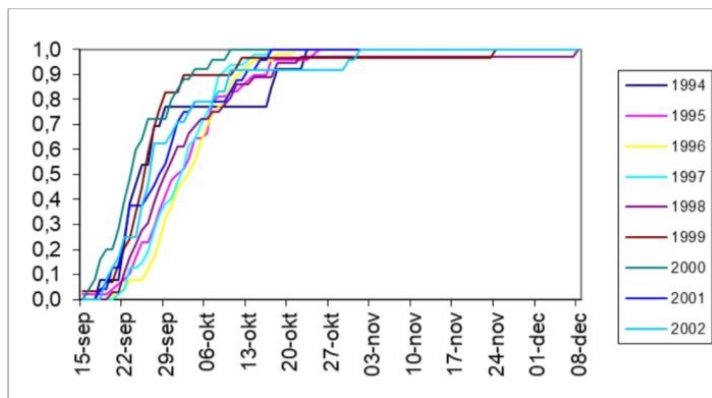

Fig 1. *Opublicerat data Kjell Wallin, Göteborgs universitet.*

Figuren visar den kumulativa frekvensen när älgkor betäcks inom studieområdet i f.d. Älvsborgs län 1994-2002. Fördelningen har beräknats utifrån kalvningsdatum -235 dagar (dräktighetstid).

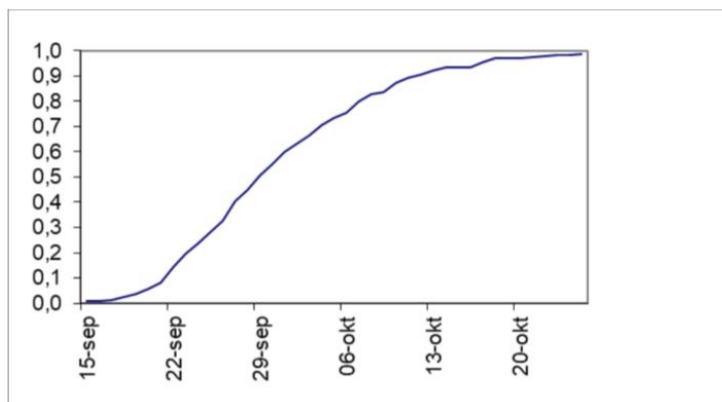

Fig 2. *Opublicerat data Kjell Wallin, Göteborgs universitet.* Medelvärde av den kumulativa frekvensen när älgkor betäcks åren 1994-2002, (n=311).

40.14 Slutdatum 28 (29) februari

Länsstyrelsens bedömning är att en förlängd jakttid inte per automatik leder till ökad måluppfyllelse. Ökad måluppfyllelse får man bland annat via en bred samsyn på förvaltningen på lokal nivå och via genomarbetade planer inom förvaltningsområden och skötselområden. Planerna ska vila på lokala inventeringsdata. Under punkt 43.8 skriver Naturvårdsverket att endast en liten del av avskjutningen sker i februari. Länsstyrelsen håller med om att avskjutningen i februari är marginell. Den tillför därmed inte något positivt, utan har övervägande negativa effekter. Älgjakten bör därför avslutas den 31 januari. Länsstyrelsen menar vidare att det fortsatt ska vara möjligt för Länsstyrelsen att begränsa jakttiden inom den

2020-10-01

218-5201-20

maximala jaktidsperioden från 20 oktober till och med 31 januari. Det finns idag en acceptans för regional anpassning av älgjaktens längd. Skillnaderna som finns i landet är en symbol för den lokala förvaltningen.

40.14 Kalvjakt i oregistrerade områden

Länsstyrelsen har undersökt hur målpuffyllelsen varierar med storlek på jaktområde för älg. Undersökningen visar att de minsta licensområdena är minst effektiva vad gäller fällda älgar i förhållande till tilldelade älgar. Effektiviteten ökar med områdenas storlek och älgskötselområdena utgör de mest effektiva områdena i detta avseende. Mot bakgrund av detta faktum kan Länsstyrelsen med fog anta att de oregistrerade, ofta mindre markområdena, är de minst effektiva. Länsstyrelsen vill därför inte göra jakten inom oregistrerade områden mer attraktiv. En permanentad femdagarsperiod som dessutom kommer att innehålla helgdagar ger en attraktivare oregistrerad jakt. Länsstyrelsen avstyrker förslaget och föreslår istället en permanentad period om två jakt dagar.

43. Tider för jakt med hund och jaktträning med hund

Länsstyrelsen tillstyrker av etiska skäl förslaget att begränsa jakt och jaktträning med hund som förföljer klövvilt till mellan den 1 oktober och den 31 januari. Regeringen bör överväga att begränsa jakten med lös hund efter klövvilt ytterligare, förslagsvis till den 31 december, för att skona dräktiga djur. Länsstyrelsen anser att all jakt med hund som förföljer vilt ska förbjudas under den så kallade hundförbudstiden 1 mars – 20 augusti (enligt 16 § Lag (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter) för att inte riskera att vilt jagas under uppfödningstid. Undantag kan endast motiveras för invasiva arter. Mot bakgrund av att antalet jakthundar ökat kraftigt under senare år bör regeringen i en framtid överväga att jaktträning med hund endast bör sammanfalla med den tid då jakt efter arten får ske. I övrigt kommenterar Länsstyrelsen respektive art nedan.

43.5 – 43.8 Älg

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget att endast tillåta jaktträning för hund som ställer älg till perioden 21 augusti till och med 30 september på grund av älgens värmekänslighet och risken för störning.

43.17 – 43.20 Vildsvin

Länsstyrelsen välkomnar förslaget att endast tillåta jaktträning för hund som ställer vildsvin till perioden 1 augusti till och med 30 september. Eftersom hundar som ställer vildsvin ofta även ställer älg så anser Länsstyrelsen dock att startdatumet bör vara 21 augusti istället för 1 augusti, i likhet med förslaget för älg.

43.21 – 43.24 Rödräv

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget att jakt med hund som förföljer rödräv avslutas sista februari med hänsyn till hundförbudstiden.

2020-10-01

218-5201-20

43.29 – 43.32 Grävling, mink, mårdhund och tvättbjörn

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget att synkronisera tiden för träning och jakt med hund som ställer grävling med tiden där träning och jakt med hund som ställer älg är tillåten.

Länsstyrelsen anser att även starttidpunkten för träning och jakt med hund som förföljer mink, mårdhund och tvättbjörn bör senareläggas till tidigast den 21 augusti då hundförbudstiden är avslutad. Från den 1 augusti har många viltarter ännu inte självständiga ungar och det finns alltid en risk att hundarna även jagar annat vilt eller åtminstone orsakar störning för andra arter.

43.33 – 43.36 Övriga däggdjur

Naturvårdsverket föreslår ingen förändring från dagens period, som omfattar 21 augusti till och med sista februari.

Länsstyrelsen anser att den tidsperioden är allt för omfattande. Det är ett fåtal arter som faller in under övriga däggdjur. En lämplig period kan vara 1 oktober till 31 januari, vilket då skulle sammanfalla med den period då huvudsaklig jaktträning och jakt med hund bedrivs idag.

44. Skydds jakt på enskilds initiativ med stöd av JF bilaga 4

Under punkt 44.4 skriver Naturvårdsverket att villkoren, begrepp och definitioner för skydds jakt på enskilds initiativ behöver anges på ett tydligt och konsekvent sätt i syfte att undvika rättsosäkerhet. Länsstyrelsen är i dessa delar helt enig med Naturvårdsverkets förslag.

Länsstyrelsen anser att Naturvårdsverket snarast ska inlämna förslag på förändringar till regeringen för att rättssäkerheten ska öka i dessa delar.

Länsstyrelsen välkomnar förslaget under punkt 44.5 att skydds jakt efter stora betande fåglar villkoras med att individerna ska uppträda i flock på minst fem individer, för att minska risken att föräldradjur skjuts och för att maximera skrämseleffekten.

45. Skydds jakt JF bilaga 4, punkt 1, främmande vilt

Länsstyrelsen anser att det är bra att denna punkt renodlas till att bara innehålla invasiva eller främmande arter.

46. Skydds jakt JF bilaga 4, punkt 2, gård eller trädgård mm

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget att fältharen införs i punkten eftersom det inte är ovanligt att Länsstyrelsen får in skydds jaktansökningar efter fälthare på exempelvis kyrkogårdar.

Länsstyrelsen anser att regeringen bör överväga att undanta havstrut, gråtrut och skrattnås från bilaga 4. Dessa arter har långsiktigt vikande populationstrender och nuvarande reglering kan försvåra upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus för arterna.

47. Skydds jakt JF bilaga 4, punkt 3 och 4, hare och vildkanin

Länsstyrelsen anser att skogsharen av försiktighetsskäl ska undantas från möjligheten till skydds jakt på enskilds initiativ eftersom dess bevarandestatus har rapporterats som ogynnsam i Sverige utom i den alpina regionen, och att lydelsen ska ändras till "fälthare".

2020-10-01

218-5201-20

55. Skydds jakt JF bilaga 4, punkt 12, älg

Länsstyrelsen anser att denna skydds jaktform även fortsättningsvis bör vara förbehållet älgskötselområden för att öka incitamentet att ansluta sin mark till dessa. I övrigt tillstyrks förslaget. Att istället för vuxna djur tillåta kalv är mycket bra och ger mer ordning inom förvaltningen.

57. – 59. Skydds jakt JF bilaga 4, punkt 15, 16 och 17, grågås, vitkindad gås och kanadagås

Skydds jakt efter vitkindad gås är önskvärd men det saknas i dag förutsättningar att uppfylla rapporteringen till kommissionen i HABIDES.

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget om skydds jakt på enskilda initiativ gällande grågås och kanadagås, samt förslaget att slå ihop punkt 15, 16 och 17 för att förenkla bilagans struktur.

63. Skydds jakt JF bilaga 4, punkt 21, flytt av fågelbo

Länsstyrelsen välkomnar förtydligandet att ägg, bon och ungar endast får flyttas och inte förstöras, men anser att det ändå inte är rimligt att punkten ska gälla alla fågelarter. Det kan uppstå situationer med särskilt skyddsvärda arter där olägenheten för den enskilde inte bör bedömas vara så stor, att särskilt skyddsvärda arter ska påverkas.

Det behöver även preciseras vad ”ett hus eller en gård” innebär.

64. Skydds jakt JF bilaga 4, punkt 22, årskalv av dov- och kronhjort

Länsstyrelsen anser att den nuvarande bestämmelsen är ineffektiv och riskerar att endast flytta problemet tidsmässigt, eftersom djuren oftast återvänder till grödan efter mörkret. Skydds jakt behöver därför även kunna bedrivas i mörker, så som det idag är tillåtet för vildsvin.

Länsstyrelsen föreslår att skydds jakt efter hjortkalv på enskilda initiativ får bedrivas oavsett tid på dygnet, med hjälp av belysning, utan särskilt tillstånd från länsstyrelsen.

Länsstyrelsen vill även påminna om risken att skydds jakt under den senare delen av perioden utanför den allmänna jakttiden medför risk för felskjutning, då det är svårt att skilja smalhindrar från kalvar.

66. Skydds jakt JF bilaga 4, ny punkt: storskarv

Skydds jakt efter storskarv är önskvärd men det saknas i dag förutsättningar att uppfylla rapporteringen till kommissionen i HABIDES.

Populationerna är starka och skydds jakt är nödvändig för att minska skadorna vid fiskeredskap, fiskodlingar, utsättningsplatser och fredningsområden för fisk. Länsstyrelsen bedömer att skillnaden mot tidigare främst handlar om en minskad administration för Länsstyrelsen. Länsstyrelsen vill dock påminna om förväxlingsrisken av storskarv med den mycket ovanligare toppskarven, som främst förekommer i yttre skärgården på västkusten.

Dock anser Länsstyrelsen att villkoren för skydds jakt bör begränsas till att endast gälla yrkesmässig fiskodling och fiskeredskap för yrkesfiske. Det är framför allt yrkesmässig verksamhet som riskerar att drabbas ekonomiskt. Att tillåta skydds jakt året runt vid ospecificerad fiskodling eller fiskeredskap kan orsaka att särskilt skyddsvärda arter störs, bland

2020-10-01

218-5201-20

annat under häckningstiden, om möjligheten till skyddsjakt utnyttjas exempelvis vid små dammar för hobbyodlingar eller av många fritidsfiskare. För icke yrkesmässiga fiskodlingar och fiskeredskap bör provning, som idag, göras av Länsstyrelsen.

67. Skyddsjakt JF bilaga 4, ny punkt: sångsvan och trana

Skyddsjakt efter sångsvan och trana är önskvärd men det saknas i dag förutsättningar att uppfylla rapporteringen till kommissionen i HABIDES.

Länsstyrelsen anser att det i grunden är ett bra förslag att tillföra denna punkt i bilaga 4. Populationerna är starka och skyddsjakt är nödvändig för att minska skadorna på gröda, vilket skulle gynna jordbruket och minska kostnaderna i Viltskadeanslaget. Detta eftersom Länsstyrelsen idag lägger mycket tid på att hjälpa lantbrukare att skrämma bort skadegörande fåglar.

Länsstyrelsen anser dock att skyddsjakten på trana bör senareläggas till den 1 maj. Detta för att minska konflikter i sjöområden med vårastående tranor.

Länsstyrelsen anser även att flockstorleken för båda arter bör utökas till 20 individer för att säkerställa att inga familjegrupper med vuxna fåglar och årsungar berörs av regleringen. Under hösten är årsungarna fortfarande beroende av sina föräldrar trots att de ofta förekommer i grupper om över 10 individer, och att skjuta föräldrarna vore oetiskt då det splittrar familjegrupperna.

Länsstyrelsen vill även påminna om förväxlingsrisken av sångsvan med den mycket ovanligare mindre sångsvanen, som anses vara på tillbakagång. Naturvårdsverket påpekar att den enskilde jägaren bör vara medveten om att mindre sångsvan ibland förekommer i flockarna, men Länsstyrelsen befarar att det kan vara svårt att skilja arterna åt i en jaktsituation.

Allmänna synpunkter

Länsstyrelsen delar inte uppfattningen att långa jakttider leder till högre måluppfyllelse

Under punkt 6.5 i remissen säger Naturvårdsverket att ”det är inte självklart att det finns ett samband mellan jakttidens längd och avskjutningens storlek”. Ändå påstår Naturvårdsverket, gällande flera arter, att en längre jakttid skulle ge en högre avskjutning, bättre måluppfyllelse och minskade skador.

Länsstyrelsen delar Naturvårdsverkets initiala analys att sambandet är oklart. Det finns många anledningar till att avskjutningens storlek inte alltid ligger på den önskade nivån. Det kan handla om jägarnas motivation att skjuta den gällande arten, orimliga avskjutningsmål, ingen inventering av tätheter för den aktuella arten, meteorologiska begränsningar under jakttiden (för varmt eller kallt, för mycket snö eller för lite), med mera.

Länsstyrelsen anser att långa jakttider inte kan vara ett mål i sig självt. Synpunkter på jakttider för specifika arter finns under respektive rubrik.

2020-10-01

218-5201-20

Ett exempel är vildsvin. Vi har en jakttid som varar året runt och dygnet runt, men många anser att det skjuts för få vildsvin. Antalet frivilliga förvaltningsområden för vildsvin är få och riktlinjer och målsättningar saknas.

Länsstyrelsen vill även påminna om att skadesituationen på exempelvis tallungskog inte förbättras genom att förlänga jakttider. Istället krävs det en kombination av ökad fodertillgång (genom ståndortsanpassat skogsbruk och foderskapande åtgärder) och minskat totalt betetryck, alltså mindre konkurrens om fodret i området (genom ett ökat jakttryck på förekommande klövviltarter).

Nytt förslag – allmän rapportering

Det finns idag krav på rapportering av fällt vilt när det gäller älg och kronhjort, samt alla licensjakter efter stora rovdjur samt de flesta skyddsjaktbesluten. Utöver det finns det en frivillig rapportering genom Svenska Jägareförbundets viltövervakning. Traditionellt har den frivilliga rapporteringen varit ofullständig. Det finns idag inte tillförlitliga uppgifter om hur många individer av varje art som skjuts årligen. I en adaptiv förvaltning ökar efterfrågan på avskjutningsstatistik av god kvalitet.

Länsstyrelsen föreslår därför att i samband med den översyn som behöver göras för att tillgodose rapporteringen av artikel 17 i Habides, även kan överväga att ytterligare arter bör ingå. Länsstyrelsen föreslår åt Regeringen att vidare utreda om Naturvårdsverket bör bli huvudman för denna data. Naturvårdsverket ansvarar redan idag för utfärdande av jaktkort. Det kan finnas fördelar med att samordna att en obligatorisk rapportering av arter med utfärdande av jaktkort. Staten betalar idag för viltövervakningen genom jakt- och viltvårdsuppdraget till Svenska Jägareförbundet. Dessa medel bör ställas till förfogande för den instans som i framtiden ansvarar för arbetsuppgiften.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Brittis Benzler med naturvårdshandläggare Martin Broberg som föredragande. I den slutliga handläggningen har också biträdande naturvårdsdirektör Karin Valtinat medverkat.

Brittis Benzler

Martin Broberg

Detta beslut har signerats och godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Kopia till

Camilla Frisch, camilla.frisch@regeringskansliet.se.

2020-10-01

218-5201-20

Så här hanterar länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.